

een Grund til, som jeg tror, at ærede Medlemmer ville anerkende er rigtig, og det er den, at Kjøbmanden, derved at et saa stort Antal Tiendeydere levere Tienderne til ham, har Lælighed til en ikke uvæsentlig Fortjeneste gennem den øvrige Handel, som dette Forhold affakter. Mange af disse Kjøbmænd ville derfor ogsaa nødig gaa glip af deres sædvanlige Kontrakt med Tiendetageren om at modtage hans Korn, selv om de maatte udsætte sig for noget Tab ved den høiere Pris, de maa give ham for det. Den indirekte Fordel altsaa, som Kjøbmanden kan have af et saadant Forhold, er et Hensyn, som uregelmæssigt gjør, at Kornprisen bliver holdt noget oppe; men dette kan dog ikke begrunde, at Tiendetageren faar en Erstatning for den indirekte Fordel, vedkommende Kjøbmand kan have af det omtalte Forhold. Den ærede Minister omtalte de privatrettelige indgaaede Kontrakter om Leveing for flere Aar. Jeg tror, at i den Almindelighed, hvori den ærede Minister udtalte sig, kunde der, skjøndt vistnok ikke paatænt fra hans Side, ligge i Ordene en Anvisning for vedkommende Tiendetager til at afflutte saadanne Kontrakter for et længere Aaremaal, for derved at bortvise Følgerne af en Akt, som Lovgivningsmagten muligvis vilde lade fremkomme i dette Forhold. Jeg tror, at den almindelige Bemærkning, der blev fremsat fra Ministerens Side, maa taale en bestemt Indskrænkning; jeg tror, at man er berettiget til i dette Tilfælde at lovgive og altsaa ogsaa berettiget til at erklære, at Transaktioner af den omhandlede Natur, der maatte være stete i den Hensigt ligesom at undgaa eller omgaa for længere Tid Følgerne af en Lov, ikke skulle anses som rettelige indgaaede. Svad der gjælder her, kunde overføres paa mange andre Forhold, hvor man ellers ved lignende Overenskomster kunde fortyndre Følgerne af Lovgivningsvirkomheden. Det blev udtalt af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds (Frederiksen), at man fra en vis Side i Salen var utilbøjelig til at fremme Tiendeafsløsningen. Jeg tror, at det ærede Medlem tager fuldstændig feil; jeg tror tværtimod, at da Sagen derom forelaa, blev der fra den Side, som det ærede Medlem henviste til, arbeidet meget villig paa at komme til en Afgjørelse. Det er sandt, at man fra den Side havde en noget anden Opfattelse end det ærede Medlem af de Betingelser, under hvilke en Afsløsning skulde foregaa. Det er noget Andet; men at man ikke ønskede Sagen fremmet, kan det ærede Medlem ikke paastaa, thi derimod taler, hvad der tidligere i denne Sag er foregaaet her i Salen. Jeg vilde anfse det for meget naturligt, om Forhandlingen om Afsløsningen blev gjenoptagen; men det kan jo ogsaa ske ad anden Veie end gennem de ærede Forslagsstillere af nærværende Lovforslag.

Frederiksen: Maa jeg bede om Ordet for en kort, personlig Bemærkning.

Formanden: Det ærede Medlem har haft Ordet to Gange. (Berg: Han er Forslagsstiller!) Han er ikke Ordfører for Forslagsstillerne, og jeg maa derfor lade Thinget afstemme over, hvor vidt det ærede Medlem kan faae Ordet paany.

Ved den derpaa foretagne Afstemning gav Thinget enstemmig med 56 Stemmer sit Samtykke til, at Formanden paany gav det nævnte Medlem Ordet.

Frederiksen: Jeg vilde ikke have bedt om Ordet, naar det skulde give Anledning til en Afstemning, hvis jeg ikke havde ønsket at nedlægge en Protest imod den Skik, som den ærede Formand nu har indført, at Thinget, selv naar der kun er Tale om korte, personlige Bemærkninger, skal afstemme over, om Ordet kan gives eller ikke. Jeg tilstaa, at det i mine Dine ikke er nogen heldig Skik, vi derved ere komne ind paa. — Jeg skal berefter kun give den første Bemærkning, at den ærede sidste Taler neppe erindrede, hvorledes et af de mere indflydelsesrige Medlemmer af det Parti, som jeg desværre saa ofte er nødt til her at tale om, sidste Gang, da vedkommende Sag var for, reiste sig og spurgte, om jeg ikke vilde tage mit Lovforslag tilbage, for at Ministeren kunde skaffe de nødvendige Oplysninger tilveie. Intet Menneske, hverken den høitærede Minister eller noget Medlem, kunde sige, hvori disse Oplysninger skulde bestaa, og navnlig ikke, hvorledes de skulde kunne give en Lære til Nytte for Sagens videre Behandling og Gjennemførelse; men stik modsat den Praxis, man ellers fra den nævnte Side bruger over for saa mange andre og store Lovforslag, sandt man det rigtigt her — saa vidt jeg erindrer, var det, da Sagen fremkom anden Gang — at anmode os om at tage Lovforslaget tilbage, for at Ministeren kunde indhente Oplysninger i Sagen. Jeg tror derfor, at mine Ytringer før vare fuldstændig berettigede.

Formanden: Det ærede Medlem har ved den første Bemærkning, han gjorde, vistnok ikke ganstke erindret Forretningsordenen. Denne bestemmer positivt, at Ingen ved en første Behandling kan faae Ordet mere end to Gange uden Thingets Samtykke. Jeg har tidligere i Reglen, naar Ordet forlangtes tredje Gang, anset Thingets Samtykke for givet uden Afstemning, naar en saadan ikke blev forlangt; men det ærede Medlem veed jo, at der er forekommet Tilfælde, hvor Afstemning er blevet begjært, og, da det er slet gjentagne Gange, tør jeg ikke som Regel uden Thingets udtrykkelige Samtykke give et Medlem Ordet for tredje Gang. I saadanne Tilfælde, hvor det forekommer mig aldeles utvilsomt, at Thinget vil give sit Samtykke, skal det være mig en Fornøjelse at forudsætte dette som givet.